

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (desmitā palāta)

2018. gada 28. jūnijā *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Nolīgums starp Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Šveices Konfederāciju, no otras puses, par personu brīvu pārvietošanos – Migrējošu darba ņēmēju sociālais nodrošinājums – Regula (EK) Nr. 883/2004 – XI pielikuma sadaļas “Spānija” 2. punkts – Vecuma pensija – Aprēķināšanas veids – Teorētiskais apmērs – Atbilstošā apdrošināšanas iemaksas alga – Īpašais līgums – Apdrošināšanas iemaksu algas izvēle – Valsts tiesiskais regulējums, saskaņā ar kuru darba ņēmējam sociālās apdrošināšanas iemaksas ir jāveic no minimālās iemaksas algas

Lietā C-2/17

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Tribunal Superior de Justicia de Galicia* (Galisijas Augstākā tiesa, Spānija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2016. gada 13. decembrī un kas Tiesā reģistrēts 2017. gada 2. janvārī, tiesvedībā

Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS)

pret

Jesús Crespo Rey,

piedaloties

Tesorería General de la Seguridad Social.

TIESA (desmitā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs E. Levits, tiesneši M. Bergere [*M. Berger*] un F. Biltšens [*F. Biltgen*] (referents),

ģenerālvokāts: J. Tančevs [*E. Tanchev*],

sekretāre: L. Karasko Marko [*L. Carrasco Marco*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2017. gada 14. decembra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS)* vārdā – *A. R. Trillo García* un *A. Alvarez Moreno*, letrados,
- Spānijas valdības vārdā – *V. Ester Casas*, pārstāve,

* Tiesvedības valoda – spāņu.

– Eiropas Komisijas vārdā – *S. Pardo Quintillán*, kā arī *D. Martin* un *J. Tomkin*, pārstāvji,

ņemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklaušanās pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 883/2004 (2004. gada 29. aprīlis) par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu (OV 2004, L 166, 1. lpp., un labojums – OV 2004, L 200, 1. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 988/2009 (2009. gada 16. septembris) (OV 2009, L 284, 423. lpp.) (turpmāk tekstā – “Regula Nr. 883/2004”).
- 2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp *Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS)* (Valsts sociālā nodrošinājuma iestāde (INSS), Spānija), no vienas puses, un *Tesorería General de la Seguridad Social* (Vispārējā sociālā nodrošinājuma kase, Spānija), kā arī *Jesús Crespo Rey*, no otras puses, par viņa vecuma pensijas aprēķinu.

Atbilstošās tiesību normas

Nolīgums par personu brīvu pārvietošanos;

- 3 Saskaņā ar 1999. gada 21. jūnijā Luksemburgā parakstītā Nolīguma starp Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Šveices Konfederāciju, no otras puses, par personu brīvu pārvietošanos (OV 2002, L 114, 6. lpp.; turpmāk tekstā – “Nolīgums par personu brīvu pārvietošanos”) 1. panta a) un d) punktu šā nolīguma mērķis ir piešķirt Eiropas Savienības dalībvalstu un Šveices valstspiederīgajiem iecelšanas un uzturēšanās tiesības, tiesības uz darbu kā darba ņēmējiem, tiesības veikt uzņēmējdarbību kā pašnodarbinātām personām, kā arī tiesības uzturēties Līgumslēdzēju pušu teritorijā un nodrošināt tādus pašus dzīves, nodarbinātības un darba apstākļus, kādi ir nodrošināti valstspiederīgajiem.
- 4 Šā nolīguma 2. pantā ir paredzēts, ka, piemērojot minētā nolīguma I, II un III pielikuma noteikumus un saskaņā ar tiem, vienas Līgumslēdzējas puses valstspiederīgajiem, kuri likumīgi dzīvo kādas citas Līgumslēdzējas puses teritorijā, nepiemēro nekādu diskrimināciju, kuras pamatā būtu valstiskā piederība.
- 5 Atbilstoši šī paša nolīguma 8. pantam:
“Līgumslēdzējas puses saskaņā ar II pielikumu paredz sociālā nodrošinājuma sistēmu saskaņošanu, lai jo īpaši:
a) nodrošinātu vienādu attieksmi;
b) noteiktu piemērojamos tiesību aktus;
c) veiktu kopsummas aprēķināšanu, lai iegūtu un saglabātu tiesības uz pabalstiem un uz šādu pabalstu aprēķināšanu, ņemot vērā visus laikposmus, ievērojot attiecīgo valstu tiesību aktus;
d) izmaksātu pabalstus personām, kas uzturas Līgumslēdzēju pušu teritorijā;

- e) veicinātu savstarpējo administratīvo palīdzību un sadarbību starp iestādēm un struktūrām.”
- 6 Nolīguma par personu brīvu pārvietošanos I pielikuma 9. panta “Vienāda attieksme” 1. un 2. punktā ir paredzēts:
- “1. Attieksme pret nodarbinātu personu, kura ir Līgumslēdzējas puses valstspiederīgais, tā valstspiederības dēļ otras Līgumslēdzējas puses teritorijā nedrīkst atšķirties no attieksmes pret savas valsts nodarbinātām personām nodarbinātības un darba apstākļu, jo īpaši samaksas, atlaišanas no darba, atjaunošanas vai atkārtotas pieņemšanas ziņā, ja šī persona kļūst par bezdarbnieku.
2. Nodarbinātai personai un viņas ģimenes locekļiem, kas minēti šā pielikuma 3. pantā, ir tie paši nodokļu atvieglojumi un labklājības pabalsti kā valsts nodarbinātām personām un viņu ģimenes locekļiem.”
- 7 Nolīguma par personu brīvu pārvietošanos II pielikums “Sociālā nodrošinājuma sistēmu koordinācija” ir grozīts ar Lēmumu Nr. 1/2012, ko 2012. gada 31. martā ir pieņēmusi Apvienotā komiteja, kas izveidota saskaņā ar minēto nolīgumu (OV 2012, L 103, 51. lpp.).
- 8 Saskaņā ar Nolīguma par personu brīvu pārvietošanos II pielikuma 1. pantu, redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar Lēmuma Nr. 1/2012 pielikumu:
- “1. Attiecībā uz sociālā nodrošinājuma sistēmu koordināciju līgumslēdzējas puses vienojas par to, ka tās savā starpā piemēro Eiropas Savienības tiesību aktus, uz kuriem sniegtas atsauces un kuros izdarīti grozījumi šā pielikuma A iedaļā, vai šādiem tiesību aktiem līdzvērtīgus noteikumus.
2. Šā pielikuma A iedaļā minētajos tiesību aktos [lietotos terminus] “dalībvalsts(-is)” saprot tādējādi, ka papildus valstīm, uz kurām attiecas Eiropas Savienības attiecīgie tiesību akti, tajā ir ietverta arī Šveice.”
- 9 Nolīguma par personu brīvu pārvietošanos II pielikuma A iedaļas grozītajā redakcijā ir uzskaitīti “tiesību akti, uz kuriem sniegtas atsauces”, kuros tostarp ir ietverta Regula Nr. 833/2004.

Regula Nr. 883/2004

- 10 Regulas Nr. 883/2004 III sadaļas, kura attiecas uz īpašiem noteikumiem par dažādajām pabalstu kategorijām, 5. nodaļā “Vecuma pensijas un apgādnieka zaudējuma pabalsti” ietvertajā 52. panta 1. punktā “Pabalstu piešķiršana” ir noteikts:

“Kompetentā iestāde aprēķina pabalsta summu, ko varētu saņemt:

- a) saskaņā ar tiesību aktiem, kurus tā piemēro, tikai tad, ja pabalstu saņemšanas tiesību nosacījumi ir izpildīti vienīgi saskaņā ar valsts tiesību aktiem (neatkarīgs pabalsts);
- b) aprēķinot teorētisku summu un pēc tam faktisku summu (proporcionāls pabalsts) šādi:
- i) pabalsta teorētiskā summa ir vienāda ar pabalstu, ko attiecīgā persona varētu pieprasīt, ja visi apdrošināšanas un/vai dzīvesvietas periodi, kas izpildīti saskaņā ar citu dalībvalstu tiesību aktiem, būtu izpildīti atbilstoši tiesību aktiem, kurus tā piemēro, pabalsta piešķiršanas dienā. Ja saskaņā ar šiem tiesību aktiem summa nav atkarīga no izpildīto periodu ilguma, šo summu uzskata par teorētisko summu;
- ii) tad kompetentā iestāde nosaka proporcionālā pabalsta faktisko summu, piemērojot teorētiskajai summai attiecību starp to periodu ilgumu, kas pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās izpildīti saskaņā ar tiesību aktiem, kurus tā piemēro, un kopējo to periodu ilgumu, kas pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās izpildīti saskaņā ar visu attiecīgo dalībvalstu tiesību aktiem.”

- 11 Šīs regulas tajā pašā 5. nodaļā ietvertā 56. panta “Papildu noteikumi pabalstu aprēķināšanai” 1. punktā ir paredzēts:

“Lai aprēķinātu 52. panta 1. punktā b) apakšpunktā minētās teorētiskās un proporcionālās summas, piemēro šādus noteikumus:

[..]

- c) ja dalībvalsts tiesību akti paredz, ka pabalsti jāaprēķina, pamatojoties uz ienākumiem, iemaksām, ieņēmumiem, citām summām vai vairāku šo summu kombinācijas (vidējais, proporcionālais, fiksētais vai kreditētais lielums), kompetentā iestāde:
- i) nosaka pamatu pabalstu aprēķinam atbilstoši tikai apdrošināšanas periodiem, kas izpildīti saskaņā ar tiesību aktiem, ko tā piemēro;
 - ii) lai noteiktu summu, kas jāaprēķina atbilstoši apdrošināšanas un/vai dzīvesvietas periodiem, kuri izpildīti saskaņā ar citu dalībvalstu tiesību aktiem, izmanto tos pašus elementus, kas noteikti vai reģistrēti attiecībā uz apdrošināšanas periodiem, kuri izpildīti saskaņā ar tiesību aktiem, ko tā piemēro;

atbilstīgi procedūrām, kas XI pielikumā paredzētas attiecīgai dalībvalstij.

[..]”

- 12 Ar minētās regulas XI pielikumu “Īpaši dalībvalstu tiesību aktu piemērošanas noteikumi” ir paredzēts ņemt vērā dažādu dalībvalstu sociālā nodrošinājuma sistēmu īpatnības nolūkā sekmēt koordinēšanas noteikumu piemērošanu. No Regulas Nr. 988/2009 preambulas 3. apsvēruma izriet, ka daudzas dalībvalstis ir lūgušas, lai šajā pielikumā tiktu iekļauti ieraksti attiecībā uz to sociālā nodrošinājuma tiesību aktu piemērošanu, un ir iesniegušas Komisijai savu tiesību aktu un sistēmu juridiskos un praktiskos skaidrojumus.

- 13 Atbilstoši Regulas Nr. 883/2004 XI pielikuma sadaļas “Spānija” 2. punktam:

“a) Saskaņā ar šīs regulas 56. panta 1. punkta c) apakšpunktu Spānijas teorētisko pabalstu aprēķina, balstoties uz faktiskajām iemaksām, ko persona veikusi gados tieši pirms pēdējās iemaksas Spānijas sociālajam nodrošinājumam. Ja, aprēķinot pensijas pamatsummu, apdrošināšanas un/vai dzīves vietas periodi saskaņā ar citu dalībvalstu tiesību aktiem ir jāņem vērā, attiecībā uz iepriekšminētajiem periodiem kā iemaksu pamat[u] Spānijā izmanto pārskata periodiem tuvāko periodu, ņemot vērā mazumtirdzniecības cenu indeksa attīstību.

b) Iegūtās pensijas summu palielina par tādu paaugstinājuma un pārrēķina summu, kas aprēķināta katram vēlākajam gadam attiecībā uz tā paša veida pensijām.”

Spānijas tiesību normas

Vispārīgais likums par sociālo apdrošināšanu

- 14 1994. gada 20. jūnija *Ley General de la Seguridad Social* (Vispārīgais likums par sociālo apdrošināšanu), konsolidētā redakcija, kas apstiprināta ar *Real Decreto Legislativo 1/1994* (Karaļa leģislatīvais Dekrēts Nr. 1/1994 (*BOE* Nr. 154, 1994. gada 29. jūnijs., 20658. lpp.)), kurš *ratione temporis* ir jāpiemēro pamatlietā, 162. pantā ir noteikts, kā uz iemaksām balstītā shēmā tiek aprēķināta vecuma pensijas pamatsumma.

- 15 Vispārīgā likuma par sociālo apdrošināšanu Piektais pārejas noteikuma "Vecuma pensiju pamatsummas pārejas noteikumi" 1. panta pirmajā teikumā ir norādīts, ka "no 2013. gada 1. janvāra vecuma pensijas pamatsumma tiek noteikta, saskaitot apdrošināšanas iemaksu algas par 192 mēnešiem pirms tā mēneša, kurā tiek [piešķirta pensija], un šo summu izdalot ar 224".

Ministra 2003. gada rīkojums

- 16 Ar 2003. gada 13. oktobra *L'Orden TAS/2865/2003* (ministra rīkojums *TAS/2865/2003*) (*BOE* Nr. 250, 2003. gada 18. oktobris; turpmāk tekstā – "Ministra 2003. gada rīkojums") ir paredzēti nosacījumi, ar kādiem, noslēdzot īpašu līgumu, ir iespējams pievienoties Spānijas sociālās nodrošināšanas sistēmai.
- 17 Ministra 2003. gada rīkojuma 2. pantā ir identificētas personas, kurām parasti ir tiesības noslēgt šādu līgumu. Tie pamatā ir sociāli neapdrošināti darba ņēmēji.
- 18 Ministra rīkojuma 6. pantā ir noteikta šādiem līgumslēdzējiem piemērojamā iemaksu alga un paredzēts, ka, slēdzot vienošanos, viņiem ir tiesības izvēlēties starp šādām atšķirīgām ikmēneša apdrošināšanas iemaksu algām:
- parasto risku maksimālā apdrošināšanas iemaksas alga, kuras iemaksas grupa ir atkarīga no attiecīgās personas profesionālās kategorijas vai režīma, uz kuru tā attiecas, ievērojot zināmus nosacījumus;
 - apdrošināšanas iemaksas alga, kuru iegūst, saskaitot noteiktā laikposmā veikto parasto risku apdrošināšanas iemaksu algas un šo summu izdalot ar 12;
 - minimālā apdrošināšanas iemaksas alga, kura īpašā līguma spēkā stāšanās brīdī ir noteikta speciālajā sociālās nodrošināšanas shēmā pašnodarbinātām personām;
 - apdrošināšanas iemaksas alga, kuras apmērs ir atbilstoši kādam no trīs iepriekš minētajiem veidiem noteiktās iemaksas algas robežās.
- 19 Ministra 2003. gada rīkojuma II nodaļas "Īpašo līgumu noteikumi" 3. iedaļā ir ietvertas ar īpašajiem līgumiem saistītas normas, kuras attiecinā uz ārvalstīs strādājošiem Spānijas valstspiederīgajiem un uz viņu bērniem, kā arī uz Spānijā dzīvojošām personām, kuras saņem pakalpojumus no ārvalstu sociālās nodrošināšanas sistēmas.
- 20 Ministra 2003. gada rīkojumā minētās 3. iedaļas 15. pantā ir reglamentēts arī "īpašais līgums attiecībā uz ārvalstīs strādājošiem Spānijas emigrantiem un viņu bērniem" (turpmāk tekstā – "īpašais līgums"). Šā panta 1. punktā ir paredzēts, ka šādu līgumu var noslēgt "Spānijas valstspiederīgie emigranti no Spānijas un viņu bērni, neņemot vērā ne to, vai viņi iepriekš ir vai nav bijuši Spānijas sociālās nodrošināšanas sistēmas dalībnieki, ne arī valsti, kurā viņi strādā, kā arī neatkarīgi no tā, vai šai valstij ar Spānijas Karalisti ir noslēgta vienošanās vai nolīgums sociālās apdrošināšanas jomā", un "Spānijas valstspiederīgie emigranti no Spānijas un viņu bērni neatkarīgi no valsts, kurā tie strādā, brīdī, kad tie atgriežas Spānijā, ja vien viņi nav obligāti pakļauti Spānijas valsts sociālās aizsardzības shēmai.
- 21 Turklāt šī panta 4. punktā ir noteikts:
- "Saskaņā ar šāda veida īpašo līgumu ikmēneša minimālā iemaksu alga vienmēr ir sociālās nodrošināšanas vispārējā sistēmā noteiktā minimālā iemaksu alga."

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 22 *Jesús Crespo Rey* ir Spānijas valstspiederīgais. Pirms pārcelšanās uz Šveici viņš laikposmā no 1965. gada augusta līdz 1980. gada jūnijam par vairākiem periodiem veica sociālās apdrošināšanas iemaksas Spānijā no iemaksu algām, kas ir augstākas par Spānijas sociālās nodrošināšanas vispārējā sistēmā noteikto minimālo iemaksas algu. Iesniedzējtiesa norāda, ka laikposmā no 1984. gada 1. maija līdz 2007. gada 30. novembrim *Jesús Crespo Rey* esot veicis iemaksas Šveices sociālās nodrošināšanas sistēmā.
- 23 2007. gada 1. decembrī *Jesús Crespo Rey* noslēdza Spānijas sociālās nodrošināšanas īpašo līgumu (turpmāk tekstā – “2007. gada 1. decembra īpašais līgums”), kā rezultātā viņš no šī brīža līdz pat 2014. gada 1. janvārim veica iemaksas, kuru apmērs tika noteikts, izmantojot Spānijas sociālās nodrošināšanas vispārējā sistēmā noteikto minimālo iemaksas algu.
- 24 Ar INSS 2014. gada 26. septembra lēmumu *Jesús Crespo Rey* tika piešķirta vecuma pensija Spānijā.
- 25 Aprēķinot šīs pensijas apmēru, saskaņā ar Vispārīgā likuma par sociālo apdrošināšanu Piekto pārejas noteikumu INSS ņēma vērā to iemaksu summu, kuras attiecīgā persona bija veikusi 192 mēnešus pirms pensionēšanās, proti, laikposmā no 1998. gada 1. janvāra līdz 2013. gada 31. decembrim.
- 26 Laikposmu no 2007. gada 1. decembra līdz 2013. gada 31. decembrim, uz kuru attiecās 2007. gada 1. decembra īpašais līgums, INSS pielīdzināja nodarbinātības periodam Spānijā. Turklāt tā piemēroja Regulas Nr. 883/2004 XI pielikuma sadaļas “Spānija” 2. punktā paredzētos noteikumus un par šo periodu aprēķinu balstīja uz iemaksām, kuras *Jesús Crespo Rey* ir veicis šī līguma ietvaros.
- 27 Attiecībā uz laikposmu no 1998. gada 1. janvāra līdz 2007. gada 30. novembrim, kad *Jesús Crespo Rey* strādāja Šveicē un vēl nebija noslēdzis minēto līgumu, INSS – atbilstoši Regulas Nr. 883/2004 XI pielikuma sadaļas “Spānija” 2. punktam – ņēma vērā pārskata periodam vistuvāko apdrošināšanas iemaksas algu Spānijā. INSS uzskatīja, ka tā ir 2007. gada decembra iemaksas alga, no kuras ir aprēķināta pirmā iemaksa, kuru *Jesús Crespo Rey* ir veicis šī paša līguma ietvaros.
- 28 Pret šo lēmumu *Jesús Crespo Rey* cēla prasību *Juzgado de lo Social nº 1 de La Coruña* (Akoruņas Darba un sociālo lietu tiesa Nr. 1, Spānija), apstrīdēdams INSS veikto viņa pensijas aprēķinu.
- 29 Pēc tam, kad šī tiesa *Jesús Crespo Rey* prasību apmierināja, par *Juzgado de lo Social nº 1 de La Coruña* (Akoruņas Darba un sociālo lietu tiesa Nr. 1) nolēmumu INSS iesniedza apelācijas sūdzību iesniedzējtiesai – *Tribunal Superior de Justicia de Galicia* (Galisijas Augstākā tiesa, Spānija).
- 30 Iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai tās izskatāmajā pamatlietā aplūkotais valsts tiesiskais regulējums atbilst LESD 45. panta 1. punktam situācijā, kad, pirmkārt, no Ministra 2003. gada rīkojuma 15. panta migrējošam darba ņēmējam izriet pienākums veikt iemaksas no minimālās iemaksas algas un šādam darba ņēmējam nav iespējas izvēlēties citu iemaksas algu, un, otrkārt, periodu, kurā tiek piemērots šis līgums, INSS pielīdzina nodarbinātības periodam Spānijā, kā rezultātā, aprēķinot šī darba ņēmēja vecuma pensijas teorētisko apmēru, tiek ņemtas vērā vienīgi minimālās iemaksas, kas ir veiktas saskaņā ar minēto līgumu, neņemot vērā, ka – pirms izmantot savas tiesības brīvi pārvietoties – attiecīgais darba ņēmējs ir veicis iemaksas Spānijā no iemaksu algām, kuras ir augstākas par minimālo iemaksas algu.
- 31 Gadījumā, ja Tiesa konstatētu šādu neatbilstību, iesniedzējtiesa vēl arī vēlas saņemt atbildi uz jautājumu, vai atbilstoši LESD 45. pantam un Regulas Nr. 883/2004 XI pielikuma sadaļas “Spānija” 2. punktam, aprēķinot migrējoša darba ņēmēja vecuma pensijas teorētisko apmēru, ir jāņem vērā šāda darba ņēmēja pēdējā faktiski veiktā iemaksas alga Spānijā pirms tiesību uz brīvu pārvietošanos izmantošanas, proti, iemaksas alga, kas ir augstāka par to, no kuras minētais darba ņēmējs ir veicis iemaksas saskaņā ar 2007. gada 1. decembra īpašo līgumu.

32 Šādos apstākļos *Tribunal Superior de Justicia de Galicia* (Galisijas Augstākā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

- “1) Vai no Regulas Nr. 883/2004 XI pielikuma sadaļas “Spānija” 2. punktā minētās vārdkopas “kā iemaksu pamatu Spānijā izmanto pārskata periodiem tuvāko periodu” ir jāizslēdz apdrošināšanas iemaksu algas, kas izriet no tādas Spānijas iekšējās tiesību normas piemērošanas, saskaņā ar kuru migrējošs darba ņēmējs, kas ir atgriezies [savā valstī] un kura pēdējās faktiski veiktās iemaksas Spānijā ir bijušas lielākas nekā minimālā apdrošināšanas iemaksas alga, var piekrist, ka viņam piemēro līgumu par iemaksu saglabāšanu vienīgi saskaņā ar minimālo iemaksas algu, lai gan, ja viņš nebūtu migrējošs darba ņēmējs, viņam tiktu dota iespēja piekrist piemērot šo pašu līgumu, veicot iemaksas no augstākām iemaksu algām?
- 2) Atbildot apstiprinoši uz [pirmo jautājumu], vai saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 883/2004 XI pielikuma sadaļas “Spānija” 2. punktu pēdējo faktiski veikto iemaksu Spānijā vērā ņemšana, tās pienācīgi atjauninot, un laikposma, kurā iemaksas ir tikušas veiktas saskaņā ar nolīgumu par iemaksu saglabāšanu, atzīšana par neitrālu periodu vai periodu, ko neņem vērā, ir atbilstīgi līdzekļi, lai migrējošam darba ņēmējam atlīdzinātu nodarītos zaudējumus?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pieņemamību

- 33 Spānijas valdība apgalvo, ka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu esot nepieņemams tādēļ, ka iesniedzējtiesa esot kļūdaini vērtējusi faktus, kuru pārbaude apelācijā neesot prasīta, un tā rezultātā lūgums sniegt interpretāciju neesot saistīts ar pamatlietas faktiskajiem apstākļiem.
- 34 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka LESD 267. pantā noteiktās procedūras ietvaros, kuras pamatā ir skaidra funkciju sadale starp valstu tiesām un Tiesu, jebkurš lietas faktu vērtējums ir valsts tiesas kompetencē. Tāpat tikai valsts tiesa, kura iztiesā lietu un kurai ir jāuzņemas atbildība par pieņemamo tiesas nolēmumu, ir tā, kas, ņemot vērā lietas īpatnības, var noteikt, cik lielā mērā ir nepieciešams prejudiciālais nolēmums, lai šī tiesa varētu taisīt spriedumu, un cik atbilstīgi ir Tiesai uzdotie jautājumi. Tādēļ, ja vien uzdotie jautājumi attiecas uz Savienības tiesību interpretāciju, Tiesai principā ir jālemj (skat. it īpaši spriedumus, 2011. gada 10. februāris, *Haribo Lakritzen Hans Riegel* un *Österreichische Salinen*, C-436/08 un C-437/08, EU:C:2011:61, 41. punkts, kā arī 2009. gada 22. oktobris, *Zurita García* un *Choque Cabrera*, C-261/08 un C-348/08, EU:C:2009:648, 34. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 35 Tiesas atteikums atbildēt uz valsts tiesas iesniegtu lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu ir iespējams tikai tad, ja ir acīmredzams, ka prasītajai Savienības tiesību aktu interpretācijai nav nekādas saiknes ar pamatlietas faktiem vai priekšmetu, ja jautājums ir hipotētisks vai arī ja Tiesas rīcībā nav vajadzīgo faktisko un juridisko elementu, lai lietderīgi atbildētu uz tai uzdotajiem jautājumiem (spriedumi, 2006. gada 5. decembris, *Cipolla* u.c., C-94/04 un C-202/04, EU:C:2006:758, 25. punkts, kā arī 2016. gada 22. septembris, *Breitsamer und Ulrich*, C-113/15, EU:C:2016:718, 33. punkts).
- 36 Minētais atbilstības pieņēmums nevar tikt atspēkots ar to vien, ka kāda no pamatlietas pusēm apstrīd atsevišķus faktus, kuru precizitāte Tiesai nav jāpārbauda un no kuriem ir atkarīga minētā strīda priekšmeta noteikšana (spriedumi, 2006. gada 5. decembris, *Cipolla* u.c., C-94/04 un C-202/04, EU:C:2006:758, 26. punkts, kā arī 2016. gada 22. septembris, *Breitsamer und Ulrich*, C-113/15, EU:C:2016:718, 34. punkts).

- 37 Šajā gadījumā Spānijas valdība un *INSS* Tiesai apgalvo, ka, pretēji iesniedzējtiesas norādītajam, laikposmā no 2007. gada 1. decembra, proti, no brīža, kad *Jesús Crespo Rey* parakstīja 2007. gada 1. decembra īpašo līgumu, līdz savai pensionēšanās dienai 2013. gada 31. decembrī, *Jesús Crespo Rey* esot turpinājis strādāt un veikt iemaksas Šveicē.
- 38 Tomēr jautājums, vai šī līguma parakstīšanas brīdī *Jesús Crespo Rey* bija atgriezies Spānijā vai arī turpināja strādāt un veikt iemaksas Šveicē, attiecas uz pamatlietas faktiskajiem apstākļiem, kuri Tiesai nav jāizvērtē.
- 39 Šajos apstākļos Spānijas valdības izvirzītā iebilde par nepieņemamību ir jānoraida.

Par lietas būtību

- 40 Jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru ar LESD 267. pantu iedibinātās sadarbības starp valstu tiesām un Tiesu ietvaros tai ir jāsniedz valsts tiesai noderīga atbilde, kas ļautu izlemt tās izskatīšanā esošo strīdu. Šajā nolūkā Tiesai vajadzības gadījumā ir jāpārformulē tai iesniegtie jautājumi. Tiesai ir pienākums interpretēt visas ES tiesību normas, kas valsts tiesai ir vajadzīgas, lai tā varētu izskatīt attiecīgo lietu, pat ja šīs normas nav nepārprotami norādītas jautājumos, kurus šīs tiesas ir iesniegušas Tiesai (spriedums, 2017. gada 19. oktobris, *Otero Ramos*, C-531/15, EU:C:2017:789, 39. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 41 Līdz ar to, pat ja formāli iesniedzējtiesa ir ierobežojusi savu jautājumu tikai ar Regulas Nr. 883/2004 XI pielikuma sadaļas “Spānija” 2. punktu, šāds apstāklis nav šķērslis Tiesai sniegt valsts tiesai Savienības tiesību interpretāciju, kas tai var būt noderīga, izspriežot iztiesājamo lietu, neatkarīgi no tā, vai šī tiesa savu jautājumu formulējumā uz tām ir atsaukusies. Šajā ziņā Tiesai no visas valsts tiesas iesniegtās informācijas, tostarp no lēmuma par prejudiciālo jautājumu uzdošanu pamatojuma, ir tiesības izdalīt tos Savienības tiesību elementus, kuriem ir nepieciešama interpretācija, ņemot vērā strīda priekšmetu (skat. pēc analogijas spriedumu, 2017. gada 19. oktobris, *Otero Ramos*, C-531/15, EU:C:2017:789, 40. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 42 Šajā lietā no lēmuma par prejudiciāla jautājuma uzdošanu izriet, ka iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai pamatlietā aplūkotais valsts tiesiskais regulējums atbilst LESD 45. pantam gadījumā, kad atbilstoši šim regulējumam migrējošam darba ņēmējam, kurš ir noslēdzis Spānijas sociālās nodrošināšanas īpašo līgumu, ir pienākums veikt iemaksas no minimālās iemaksas algas, kā rezultātā, aprēķinot šī darba ņēmēja vecuma pensijas teorētisko apmēru, saskaņā ar Regulas Nr. 883/2004 XI pielikuma sadaļas “Spānija” 2. pantu kompetentā iestāde šo periodu, uz kuru attiecas minētais līgums, pielīdzina nodarbinātības periodam Spānijā un ņem vērā vienīgi tās iemaksas, kuras minētais darba ņēmējs ir veicis saskaņā ar šo līgumu, lai gan – pirms izmantot savas tiesības brīvi pārvietoties – attiecīgais darba ņēmējs ir veicis iemaksas Spānijā no iemaksu algām, kuras ir augstākas par minimālo iemaksas algu.
- 43 Tādējādi tādā gadījumā kā pamatlietā aplūkotais, kas attiecas uz kādas dalībvalsts valstspiederīgo migrējošu darba ņēmēju, kurš noteiktu laikposmu ir strādājis un veicis iemaksas Šveicē, pamatlietā aplūkotais valsts tiesiskais regulējums ir jāizvērtē, ņemot vērā Nolīguma par personu brīvu pārvietošanos noteikumus.
- 44 Ņemot vērā šos apsvērumus, ir jāsaprot, ka ar jautājumiem, kuri ir jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Nolīgums par personu brīvu pārvietošanos ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to netiek pieļauts tāds dalībvalsts tiesiskais regulējums kā pamatlietā aplūkotais, atbilstoši kuram migrējošam darba ņēmējam, kurš ir noslēdzis šīs dalībvalsts sociālās nodrošināšanas īpašo līgumu, ir pienākums veikt iemaksas no minimālās iemaksas algas, kā rezultātā – aprēķinot šī darba ņēmēja vecuma pensijas teorētisko apmēru – minētās dalībvalsts kompetentā iestāde šo periodu, uz kuru attiecas minētais līgums, pielīdzina nodarbinātības periodam tajā pašā dalībvalstī un, veicot šo aprēķinu, ņem vērā

vienīgi tās iemaksas, kuras darba ņēmējs ir veicis saskaņā ar šo līgumu, lai gan pirms tam, kad attiecīgais darba ņēmējs izmantoja savas tiesības brīvi pārvietoties, viņš ir veicis iemaksas šajā dalībvalstī no iemaksu algām, kuras ir augstākas par minimālo iemaksas algu, un ka neemigrējošam darba ņēmējam, kurš arī ir noslēdzis šādu līgumu, bet nav izmantojis tiesības brīvi pārvietoties, ir tiesības izvēlēties veikt iemaksas no apdrošināšanas iemaksu algām, kuras ir augstākas par minimālo iemaksas algu.

Par prejudiciālajiem jautājumiem

- 45 Vispirms ir jāatgādina, ka ar Regulu Nr. 883/2004 nav izveidota kopēja sociālā nodrošinājuma sistēma, bet gan tiek ļauts pastāvēt dažādām valstu sociālā nodrošinājuma sistēmām un tās vienīgais mērķis ir nodrošināt šo sistēmu koordinēšanu. Tādējādi saskaņā ar pastāvīgo judikatūru dalībvalstis saglabā kompetenci savu sociālā nodrošinājuma sistēmu veidošanai (skat. it īpaši spriedumus, 2013. gada 21. februāris, *Salgado González*, C-282/11, EU:C:2013:86, 35. punkts un tajā minētā judikatūra, un 2017. gada 7. decembris, *Zaniewicz-Dybeck*, C-189/16, EU:C:2017:946, 38. punkts).
- 46 Līdz ar to, tā kā Savienības limenī saskaņošanas nav, katras dalībvalsts likumdevējam tostarp ir jādefinē nosacījumi, kas rada tiesības uz pakalpojumiem (spriedumi, 2013. gada 21. februāris, *Salgado González*, C-282/11, EU:C:2013:86, 36. punkts un tajā minētā judikatūra, un 2017. gada 7. decembris, *Zaniewicz-Dybeck*, C-189/16, EU:C:2017:946, 39. punkts).
- 47 Īstenojot šo kompetenci, dalībvalstīm tostarp ir jāievēro Savienības tiesības, it īpaši LESD tiesību normas, kuras attiecas uz katra Savienības pilsoņa brīvību pārvietoties un uzturēties Savienības dalībvalstīs (spriedumi, 2013. gada 21. februāris, *Salgado González*, C-282/11, EU:C:2013:86, 37. punkts un tajā minētā judikatūra, un 2017. gada 7. decembris, *Zaniewicz-Dybeck*, C-189/16, EU:C:2017:946, 40. punkts).
- 48 Kā izriet no Nolīguma par personu brīvu pārvietošanos 1. panta preambulas un 16. panta 2. punkta, tā mērķis ir Savienības un Šveices Konfederācijas valstspiederīgo labā īstenot personu brīvu pārvietošanos šī nolīguma pušu teritorijās, pamatojoties uz Savienībā piemērojamiem noteikumiem, kuru jēdzieni ir interpretējami atbilstoši Tiesas judikatūrai (spriedumi, 2015. gada 19. novembris, *Bukovansky*, C-241/14, EU:C:2015:766, 40. punkts, kā arī 2016. gada 21. septembris, *Radgen*, C-478/15, EU:C:2016:705, 36. punkts).
- 49 Šādā kontekstā ir jānorāda, ka šajā mērķī saskaņā ar minētā nolīguma 1. panta a) un d) punktu tostarp ietilpst arī mērķis piešķirt minētajiem valstspiederīgajiem ieceļošanas un uzturēšanās tiesības, tiesības uz darbu kā darba ņēmējiem, kā arī nodrošināt tādas pašas dzīves, nodarbinātības un darba apstākļus, kādi tiek nodrošināti konkrētās valsts valstspiederīgajiem (spriedums, 2016. gada 21. septembris, *Radgen*, C-478/15, EU:C:2016:705, 37. punkts).
- 50 Arī Nolīguma par personu brīvu pārvietošanos 8. panta a) apakšpunktā ir precizēts, ka saskaņā ar tā II pielikumu līgumslēdzējas puses paredz saskaņot sociālā nodrošinājuma sistēmas, lai nodrošinātu vienādu attieksmi.
- 51 Nolīguma par personu brīvu pārvietošanos I pielikuma 9. pantā “Vienāda attieksme” tiek nodrošināts, ka darba ņēmēju brīvas pārvietošanās jomā tiek ievērots nediskriminācijas princips, kas paredzēts šī nolīguma 2. pantā (spriedumi, 2015. gada 19. novembris, *Bukovansky*, C-241/14, EU:C:2015:766, 36. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2016. gada 21. septembris, *Radgen*, C-478/15, EU:C:2016:705, 40. punkts).

- 52 Saistībā ar pamatlietu ir jānorāda uz šķietamību, ka *Jesús Crespo Rey* ir izmantojis tiesības uz brīvu pārvietošanos un bijis nodarbināts Šveices teritorijā, tomēr šis fakts ir jāpārbauda iesniedzējtiesai. No tā izriet, ka viņš ietilpst Nolīguma par personu brīvu pārvietošanos piemērošanas jomā un līdz ar to attiecībā ar savu izcelsmes valsti viņš var atsaukties uz šo nolīgumu.
- 53 Konkrētajā gadījumā ir jānorāda, ka saskaņā ar Vispārīgā likuma par sociālo apdrošināšanu Piekto pārejas noteikumu *Jesús Crespo Rey* vecuma pensijas aprēķinā tiek ieskaitīts periods no 1998. gada 1. janvāra līdz 2013. gada 31. decembrim.
- 54 No šī sprieduma 23. punktā ietvertā faktu izklāsta izriet, ka saskaņā ar 2007. gada 1. decembra īpašo līgumu *Jesús Crespo Rey* līdz 2013. gada 31. decembrim veica iemaksas no minimālās iemaksas algas.
- 55 Pamatlietā *Jesús Crespo Rey* noslēgtais 2007. gada 1. decembra īpašais līgums ir iemesls tam, ka *INSS* viņa vecuma pensijas teorētisko apmēru noteica, izmantojot minimālās iemaksas algu.
- 56 Tādējādi, lai noteiktu šim periodam atbilstošo iemaksas algu, *INSS* saskaņā ar Regulas Nr. 883/2004 XI pielikuma sadaļas "Spānija" 2. pantu ir ņēmusi vērā pēdējās iemaksas, kuras *Jesús Crespo Rey* ir faktiski veicis Spānijā laikposmā tieši pirms pēdējās sociālās apdrošināšanas iemaksas, proti, minimālās iemaksas atbilstoši 2007. gada 1. decembra īpašajam līgumam.
- 57 Attiecībā uz laikposmu no 1998. gada 1. janvāra līdz 2007. gada 30. novembrim, kurā *Jesús Crespo Rey* bija nodarbināts Šveicē, bet vēl nebija noslēdzis minēto līgumu, *INSS* atbilstoši Regulas Nr. 883/2004 XI pielikuma sadaļas "Spānija" 2. punktam ir ņēmusi vērā pārskata periodam vistuvāko iemaksas algu Spānijā. Šajā ziņā *INSS* ir uzskatījusi, ka ir jāņem vērā 2007. gada decembra iemaksas alga, proti, tā pati minimālā iemaksas alga, atbilstoši kurai *Jesús Crespo Rey* ir veicis iemaksas šī līguma ietvaros.
- 58 Tā kā periodu, uz kuru attiecās 2007. gada 1. decembra īpašais līgums, *INSS* ir pielīdzinājusi nodarbinātības periodam Spānijā, tad, aprēķinot *Jesús Crespo Rey* vecuma pensijas teorētisko apmēru, tika ņemta vērā vienīgi minimālā iemaksas alga, atbilstoši kurai viņš ir veicis iemaksas saskaņā ar minēto līgumu.
- 59 Šajā ziņā ir jānorāda, ka no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka, pirms *Jesús Crespo Rey* bija izmantojis savas tiesības brīvi pārvietoties un noslēdzis 2007. gada 1. decembra īpašo līgumu, viņš jau bija veicis iemaksas Spānijas sociālās nodrošināšanas sistēmā no iemaksu algām, kuras ir augstākas par minimālo iemaksas algu atbilstoši minētajam līgumam.
- 60 Tomēr atbilstoši Ministra 2003. gada rīkojuma 15. panta 4. punktam migrējošam darba ņēmējam īpašā līguma ietvaros nav tiesību turpināt veikt iemaksas no augstākām iemaksu algām, jo šādā līgumā iemaksu apmērs vienmēr tiek aprēķināts no Spānijas sociālās nodrošināšanas vispārējā shēmā noteiktās minimālās iemaksas algas.
- 61 Līdz ar to tādā situācijā kā pamatlietā aplūkotā, kurā pirms tiesību uz brīvu pārvietošanas izmantošanas un īpašā līguma noslēgšanas migrējošs darba ņēmējs attiecīgās dalībvalsts sociālās nodrošināšanas sistēmā ir veicis iemaksas no iemaksu algām, kuras ir augstākas par minimālo iemaksas algu atbilstoši minētajam līgumam, šāda darba ņēmēja veiktās iemaksas noslēgtā līguma ietvaros neatbilst tām iemaksām, kuras viņš būtu faktiski maksājis gadījumā, ja viņš tādos pašos apstākļos būtu turpinājis strādāt minētajā dalībvalstī.
- 62 Turklāt ir jāuzsver, ka *INSS* un Spānijas valdība gan savos rakstveida apsvērumos, gan Tiesas sēdē ir atzinusi, ka nemigrējošiem darba ņēmējiem, kuri nav izmantojuši savas tiesības uz brīvu pārvietošanos un kuru kopējais darba stāžs attiecīgi ir pavadīts Spānijā, no pamatlietā aplūkotā valsts tiesiskā regulējuma šāds pienākums neizriet. Viņiem faktiski ir tiesības izvēlēties veikt iemaksas no iemaksu algām, kuras ir augstākas par minimālo iemaksas algu.

- 63 No tā izriet, ka ar pamatlietā aplūkoto valsts tiesisko regulējumu, kurā īpašu līgumu noslēgušajiem migrējošiem darba ņēmējiem ir paredzēts pienākums apdrošināšanas iemaksu aprēķināt no minimālās iemaksas algas, tiek noteikta atšķirīga attieksme, kā rezultātā migrējošiem darba ņēmējiem tiek radīti nelabvēlīgāki apstākļi salīdzinājumā ar nemigrējošiem darba ņēmējiem, kuru kopējais darba stāžs ir sasniegts attiecīgajā dalībvalstī.
- 64 Šajā ziņā gan *INSS*, gan Spānijas valdība uzsver, ka īpašā līguma noslēgšanas mērķis esot ļaut migrējošajam darba ņēmējam izvairīties no situācijas, kad viņa Spānijā aprēķinātās vecuma pensijas apmērs tiek samazināts tādēļ, ka viņš ir izmantojis savas tiesības uz brīvu pārvietošanos.
- 65 Tomēr ir jākonstatē, ka tādā situācijā kā pamatlietā aplūkotā īpašo līgumu noslēguša migrējoša darba ņēmēja vecuma pensijas apmērs faktiski var tikt ievērojami samazināts, jo, kā tas jau ir konstatēts šī sprieduma 59. punktā, aprēķinot šīs pensijas teorētisko apmēru, ņem vērā vienīgi tās iemaksas, ko šis darba ņēmējs ir veicis minētā līguma ietvaros, proti, iemaksas, kuras ir aprēķinātas no minimālās iemaksas algas.
- 66 Ir jāpiebilst, ka šādi tas nav gadījumā, ja šāds darba ņēmējs pēc tam, kad tas ir īstenojis savas tiesības uz brīvu pārvietošanos, nenslēdz īpašo līgumu, bet veic iemaksas tikai un vienīgi citā dalībvalstī.
- 67 Faktiski Regulas Nr. 883/2004 XI pielikuma sadaļas “Spānija” 2. punktā ir paredzēts, ka, aprēķinot migrējoša darba ņēmēja pensijas pamatsummu, attiecībā uz šādas darba ņēmēja pavadītajiem nodarbinātības periodiem citās dalībvalstīs “kā iemaksu pamatu [algu] Spānijā izmanto pārskata periodiem tuvāko periodu”.
- 68 Līdz ar to tādā situācijā kā pamatlietā aplūkotā, kurā pirms tiesību uz brīvu pārvietošanos izmantošanas attiecīgais darba ņēmējs konkrētās dalībvalsts sociālās nodrošināšanas sistēmā ir veicis iemaksas no iemaksu algām, kuras ir augstākas par minimālo iemaksas algu, viņa vecuma pensijas aprēķināšanai atbilstoša ir pēdējā iemaksa, kuru minētais darba ņēmējs ir veicis šajā dalībvalstī, proti, iemaksas alga, kas ir augstāka nekā speciālajā līgumā noteiktā minimālā iemaksas alga.
- 69 No tā izriet, ka ar tādu tiesisko regulējumu kā pamatlietā aplūkotais, atbilstoši kuram migrējošam darba ņēmējam, kurš ir noslēdzis šīs dalībvalsts sociālās nodrošināšanas īpašo līgumu, ir pienākums veikt iemaksas no minimālās iemaksas algas pat tad, ja pirms tiesību uz brīvu pārvietošanos izmantošanas minētais darba ņēmējs šajā valstī ir veicis iemaksas no iemaksu algām, kuras ir augstākas par minimālo iemaksas algu, kā rezultātā – aprēķinot šī darba ņēmēja vecuma pensijas teorētisko apmēru – minētās dalībvalsts kompetentā iestāde šo periodu, uz kuru attiecas minētais līgums, pielīdzina nodarbinātības laikposmam šīs valsts teritorijā un, veicot šo aprēķinu, ņem vērā vienīgi minimālās iemaksas, kuras darba ņēmējs ir veicis saskaņā ar šo līgumu, šādam darba ņēmējam tiek radīti nelabvēlīgāki apstākļi salīdzinājumā ar tiem darba ņēmējiem, kuru kopējais darba stāžs ir pavadīts attiecīgajā dalībvalstī.
- 70 Ciktāl iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, kādi secinājumi tai būtu jāizdara gadījumā, ja valsts tiesiskais regulējums izrādītos neatbilstošs Savienības tiesībām, ir jāatgādina, ka atbilstīgas interpretācijas princips prasa, lai valstu tiesas, ņemot vērā valsts tiesības kopumā un piemērojot tajās atzītās interpretācijas metodes, veiktu visas to kompetencē ietilpstošās darbības, lai nodrošinātu Savienības tiesību pilnīgu efektivitāti un rastu risinājumu, kas atbilstu to mērķim (spriedums, 2016. gada 13. jūlijs, *Pöpperl*, C-187/15, EU:C:2016:550, 43. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 71 Protams, šim principam, ka valsts tiesības ir jāinterpretē atbilstīgi, ir noteiktas robežas. Tādējādi valsts tiesas pienākuma ņemt vērā direktīvas saturu, interpretējot un piemērojot attiecīgās valsts tiesību normas, robežas nosaka vispārējie tiesību principi, un minētais pienākums nevar būt pamats valsts tiesību *contra legem* interpretācijai (spriedums, 2016. gada 13. jūlijs, *Pöpperl*, C-187/15, EU:C:2016:550, 44. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 72 Ja šāda atbilstīga piemērošana nav iespējama, valsts tiesai ir pienākums pilnībā piemērot Savienības tiesības un aizsargāt tiesības, kas ar tām ir piešķirtas indivīdiem, vajadzības gadījumā nepiemērojot jebkādu tādu valsts tiesību normu, ciktāl tās piemērošana lietas apstākļos izraisītu Savienības tiesībām pretēju rezultātu (spriedums, 2016. gada 13. jūlijs, *Pöpperl*, C-187/15, EU:C:2016:550, 45. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 73 Tiklīdz valsts tiesībās pretrunā Savienības tiesībām ir paredzēta atšķirīga attieksme dažādu personu grupu starpā, mazāk labvēlīgo attieksmi saņēmušās grupas locekļiem ir jāpiemēro tāda pati attieksme kā pārējām ieinteresētajām personām. Privileģētajai kategorijai piederīgajām personām piemērojamā kārtība ir vienīgā pareizā atsaucē sistēma, ja nav notikusi pareiza Savienības tiesību piemērošana (spriedums, 2016. gada 13. jūlijs, *Pöpperl*, C-187/15, EU:C:2016:550, 46. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 74 Kā tas izriet no lēmuma lūgt prejudiciālu nolēmumu un jau ir minēts šī sprieduma 63. punktā, nemigrējošiem darba ņēmējiem, kuri ir noslēguši īpašo līgumu, ir tiesības izvēlēties veikt iemaksas no iemaksu algām, kuras ir augstākas par minimālo iemaksas algu. Tātad šīs ir tiesību normas, kas veido pareizo atsaucē sistēmu.
- 75 Protams, iesniedzējtiesai ir jānoskaidro, kādi atbilstoši valsts tiesībām ir vispiemērotākie līdzekļi, lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi pret migrējošiem un nemigrējošiem darba ņēmējiem. Tomēr šajā ziņā ir jāuzsver, ka šo mērķi *a priori* būtu iespējams sasniegt, ja šādas izvēles iespējas tiktu piešķirtas arī migrējošiem darba ņēmējiem, kuri ir noslēguši īpašo līgumu, kā arī ja viņiem būtu dota iespēja ar atpakaļejošu datumu veikt iemaksas no iemaksu algām, kuras ir augstākas par minimālo iemaksas algu, un līdz ar to saņemt sev pienākošās pensijas pārrēķinu, balstoties uz jaunajām iemaksu algām.
- 76 Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz uzdotajiem jautājumiem ir jāatbild šādi – Nolīgums par personu brīvu pārvietošanos ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to netiek pieļauts tāds dalībvalsts tiesiskais regulējums kā pamatlietā aplūkotais, atbilstoši kuram migrējošam darba ņēmējam, kurš ir noslēdzis šīs dalībvalsts sociālās nodrošināšanas īpašo līgumu, ir pienākums veikt iemaksas no minimālās iemaksas algas, kā rezultātā – aprēķinot šī darba ņēmēja vecuma pensijas teorētisko apmēru – minētās dalībvalsts kompetentā iestāde šo periodu, uz kuru attiecas minētais līgums, pielīdzina nodarbinātības periodam tajā pašā dalībvalstī un, veicot šo aprēķinu, ņem vērā vienīgi tās iemaksas, kuras darba ņēmējs ir veicis saskaņā ar šo līgumu, lai gan pirms tam, kad attiecīgais darba ņēmējs tika izmantojis savas tiesības brīvi pārvietoties, viņš ir veicis iemaksas šajā dalībvalstī no iemaksu algām, kuras ir augstākas par minimālo iemaksas algu, un ka nemigrējošam darba ņēmējam, kurš arī ir noslēdzis šādu līgumu, bet nav izmantojis tiesības brīvi pārvietoties, ir tiesības izvēlēties veikt iemaksas no iemaksu algām, kuras ir augstākas par minimālo iemaksas algu.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 77 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (desmitā palāta) nospriež:

1999. gada 21. jūnijā Luksemburgā parakstītais Nolīgums starp Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Šveices Konfederāciju, no otras puses, par personu brīvu pārvietošanos ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to netiek pieļauts tāds dalībvalsts tiesiskais regulējums kā pamatlietā aplūkotais, atbilstoši kuram migrējošam darba ņēmējam, kurš ir noslēdzis šīs dalībvalsts sociālās nodrošināšanas īpašo līgumu, ir pienākums veikt iemaksas no minimālās iemaksas algas, kā rezultātā – aprēķinot šī darba ņēmēja vecuma pensijas teorētisko apmēru – minētās dalībvalsts kompetentā iestāde šo periodu, uz kuru attiecas minētais līgums,

pielīdzina nodarbinātības periodam tajā pašā dalībvalstī un, veicot šo aprēķinu, ņem vērā vienīgi tās iemaksas, kuras darba ņēmējs ir veicis saskaņā ar šo līgumu, lai gan pirms tam, kad attiecīgais darba ņēmējs tika izmantojis savas tiesības brīvi pārvietoties, viņš ir veicis iemaksas šajā dalībvalstī no iemaksu algām, kuras ir augstākas par minimālo iemaksas algu, un ka neemigrējošam darba ņēmējam, kurš arī ir noslēdzis šādu līgumu, bet nav izmantojis tiesības brīvi pārvietoties, ir tiesības izvēlēties veikt iemaksas no iemaksu algām, kuras ir augstākas par minimālo iemaksas algu.

[Paraksti]